

Przedsiębiorstwo: SIGNAL IDUNA Polska TU S.A.**Produkt: Bezpieczne rezerwacje**

Niniejszy dokument zawiera ogólne informacje o produkcie ubezpieczeniowym. Pełne informacje podawane przed zawarciem umowy i informacje na temat umowy dotyczące produktu ubezpieczeniowego podane są w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Koszty imprezy turystycznej Bezpieczne Rezerwacje z dnia 30.08.2018 roku oraz w innych dokumentach.

Jakiego rodzaju jest to ubezpieczenie?

Ubezpieczenie rezygnacji z podróży lub przerwania podróży (Dział II Grupa 1, 2, 8, 9).

Co jest przedmiotem ubezpieczenia?

W zależności od pakietu i wybranej sumy ubezpieczenia wskazanej w dokumencie ubezpieczenia zwrot 80% lub 100% kosztów poniesionych przez ubezpieczonego w związku z:

- ✓ rezygnacją z imprezy turystycznej, wyjazdu pakietowego lub udziału z konferencji,
- ✓ anulacją biletu lotniczego, autokarowego, promowego lub kolejowego,
- ✓ anulacją rezerwacji noclegów,
- ✓ przerwaniem uczestnictwa w imprezie turystycznej.

Z powodu m. in. nieszczęśliwego wypadku, nagłego zachorowania lub śmierci ubezpieczonego, współuczestnika podróży lub osób im bliskich, a także wypowiedzenia umowy o pracę czy poważnej szkody w mieniu ubezpieczonego lub współuczestnika podróży.

Czego nie obejmuje ubezpieczenie?

Ubezpieczenie nie obejmuje m.in.:

- ✗ następstw choroby przewlekłej, bez odpowiedniego rozszerzenia ochrony,
- ✗ powodów rezygnacji nie wymienionych w OWU.

Jakie są ograniczenia ochrony ubezpieczeniowej?

Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte zdarzenia mające związek z innymi z:

- ! umyślnym działaniem ubezpieczonego,
- ! działaniem pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających,
- ! zaburzeniami psychicznym,
- ! istnieniem przeciwwskazań lekarskich do odbycia podróży,
- ! anulacją podróży przez organizatora podróży oraz jego upadłości i niedotrzymania zobowiązań,
- ! nieudzieleniem, odwołaniem czy zmianą terminu urlopu przez pracodawcę.

Gdzie obowiązuje ubezpieczenie?

Ubezpieczenie obowiązuje na terenie wszystkich krajów świata.

Co należy do obowiązków Ubezpieczającego i Ubezpieczonego?

Ubezpieczający zobowiązany jest do:

- ✓ opłacenia składki ubezpieczeniowej,
- ✓ doręczenia ubezpieczonemu OWU przez objęciem ubezpieczonego ochroną ubezpieczeniową oraz powiadomienia go o jego obowiązkach wynikających z umowy ubezpieczenia.

Jak i kiedy należy opłacać składki?

Składka płatna jest jednorazowo w złotych polskich w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia. W zależności od sposobu zawarcia umowy płatność jest możliwa gotówką lub w formie bezgotówkowej.

Kiedy rozpoczyna się i kończy ochrona ubezpieczeniowa?

- W przypadku ubezpieczenia rezygnacji z podróży ochrona rozpoczyna się następnego dnia po dniu zawarcia umowy, a kończy się w momencie:
  - ✓ rozpoczęcia imprezy turystycznej,
  - ✓ rozpoczęcia realizacji najwcześniejszej usługi turystycznej z pakietu (wyjazd pakietowy),
  - ✓ przeprowadzenia odprawy biletowo-bagażowej (bilet lotniczy lub promowy) lub wejścia na pokład autokaru, pociągu,
  - ✓ zameldowania w obiekcie hotelarskim (anulacja rezerwacji noclegów).
- W przypadku ubezpieczenia przerwania imprezy turystycznej rozpoczyna się z chwilą rozpoczęcia podróży i kończy z dniem poprzedzającym dzień zakończenia imprezy turystycznej,

Jak rozwiązać umowę?

Od umowy ubezpieczenia zawartej na okres dłuższy niż 6 miesięcy Ubezpieczający ma prawo odstąpienia w terminie 30 dni (w przypadku przedsiębiorcy – w terminie 7 dni) od daty zawarcia umowy. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy SIGNAL IDUNA nie poinformowało Ubezpieczającego o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający dowiedział się o tym prawie.

SIGNAL IDUNA

SIGNAL IDUNA Polska
Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Dobrze wiedzieć, że jest SIGNAL IDUNA.

**Ogólne Warunki
Ubezpieczenia
KOSZTY IMPREZY
TURYSTYCZNEJ
Bezpieczne
rezerwacje**

Najważniejsze informacje zawarte

w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Koszty

Imprezy Turystycznej Bezpieczne Rezerwacje:

Lp.	Jakie informacje:	Gdzie znaleźć:
1.	Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń.	§ 8; § 9; § 10
2.	Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia.	§ 1 ust. 2; § 4; § 8 ust. 4; § 11; § 12 ust. 2; § 13 ust. 2; § 16 ust. 4 i ust. 5

Co ubezpieczamy:

Rezygnację z:

- imprezy turystycznej,
- konferencji,
- wyjazdu pakietowego,
- biletu lotniczego, autokarowego, promowego i kolejowego,
- rezerwacji noclegów oraz przerwania imprezy turystycznej.

Na jaki zwrot możesz liczyć:

W zależności od wersji ubezpieczenia – 80% lub 100% poniesionych kosztów.

Kogo dotyczy ubezpieczenie:

- ubezpieczonego,
- współuczestnika podróży,
- osób im bliskich.

Pamiętaj, że ochronę ubezpieczeniową możesz rozszerzyć o następstwa **chorób przewlekłych**. Rozszerzenie to obejmuje wszystkie osoby, których dotyczy ubezpieczenie, czyli: **ubezpieczonego, współuczestnika podróży oraz osób im bliskich**.

Kiedy możesz kupić polisę:

Po zawarciu umowy lub wpłaceniu pierwszej należności:

- w ciągu 7 dni, gdy podróż rozpoczyna się za co najmniej 30 dni,
- w tym samym dniu, gdy do rozpoczęcia podróży jest mniej niż 30 dni.

Na jaką kwotę powinieneś się ubezpieczyć:

Suma ubezpieczenia zawsze powinna odpowiadać cenie podróży.

Co dodatkowo obejmuje ubezpieczenie od rezygnacji z imprezy turystycznej:

- dopłatę do pokoju jednoosobowego w przypadku rezygnacji współuczestnika podróży,
- koszty transportu na miejsce imprezy, gdy spóźnisz się na transport przewidziany w umowie z biurem podróży.

Możesz skorzystać z ubezpieczenia rezygnując z podróży z **jednego z 21 powodów**, obejmujących m.in.: nagłe zachorowanie oraz nieszczęśliwy wypadek ubezpieczonego, współuczestnika podróży lub osób im bliskich.

Pamiętaj, że poszczególne usługi **wyjazdu pakietowego** muszą być nabyte u jednego przedsiębiorcy! Cena wyjazdu pakietowanego to zsumowane ceny poszczególnych usług.

Cena konferencji to cena uczestnictwa w konferencji (wpisowe) dodana do ceny biletu lub ceny noclegu, które były nabyte w związku z uczestnictwem w konferencji.

Szczegółowe informacje dotyczące ubezpieczenia Bezpieczne Rezerwacje znajdują się w poniższych OWU.

§ 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE	7
§ 2. DEFINICJE	7
§ 3. ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA	9
§ 4. SUMA UBEZPIECZENIA	10
§ 5. SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA	11
§ 6. OKRES UBEZPIECZENIA / OCHRONY UBEZPIECZENIOWEJ / OKRES ODPOWIEDZIALNOŚCI	11
§ 7. ODSTĄPIENIE UMOWY UBEZPIECZENIA	12
§ 8. PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA REZYGNACJA Z PODRÓŻY	12
§ 9. PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA PRZERWANIE IMPREZY TURYSTYCZNEJ	13
§ 10. ZAKRES UBEZPIECZENIA	13
§ 11. OGRANICZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI	14
§ 12. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU ZAISTNIENIA ZDARZENIA OBJĘTEGO UBEZPIECZENIEM	15
§ 13. USTALENIE I WYPŁATA ODSZKODOWANIA	17
§ 14. TERMIN WYPŁATY ODSZKODOWANIA	17
§ 15. SPOSÓB ROZPATRYWANIA REKLAMACJI, SĄD WŁAŚCIWY DO ROZSTRZYGANIA SPORÓW	17
§ 16. ROSZCZENIA REGRESOWE	18
§ 17. POSTANOWIENIA KOŃCOWE	19

§ 1.

POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Na podstawie niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia (zwanymi dalej OWU) SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna (zwana dalej SIGNAL IDUNA) zawiera z Ubezpieczającym umowę ubezpieczenia w następujących wariantach:

- 1) rezygnacja z podróży poprzez:
  - a) rezygnację z imprezy turystycznej, z wyjazdu pakietowego lub z udziału w konferencji (kod RG),
  - b) anulację biletu (kod RGF),
  - c) anulację rezerwacji noclegów (kod RGH).
- 2) przerwanie uczestnictwa w imprezie turystycznej (kod RGS).

CO UBEZPIECZAMY

2. Każde ubezpieczenie może zostać zawarte w jednej z dwóch wersji:
  - a) ze zwrotem 80% poniesionych przez Ubezpieczonego kosztów, lub
  - b) ze zwrotem 100% poniesionych przez Ubezpieczonego kosztów.

NA JAKI ZWROT MOŻESZ LICZYĆ

3. W porozumieniu z Ubezpieczającym do umów ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych OWU. Muszą być one sporządzone na piśmie pod rygorem ich nieważności i muszą stanowić część umowy ubezpieczenia.
4. OWU mają zastosowanie również do zawierania umów ubezpieczenia przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość z zachowaniem obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.

5. Zakres umowy ubezpieczenia może zostać rozszerzony o ryzyko związane z następstwem chorób przewlekłych (kod CP) stwierdzonych przed zawarciem umowy ubezpieczenia u Ubezpieczonego, Współuczestnika podróży lub osób im bliskich.

PAMIĘTAJ O MOŻLIWOŚCI ROZSZERZENIA OCHRONY O NASTĘPSTWA CHOROÓB PRZEWLEKŁYCH!

§ 2.

DEFINICJE

ZWRÓĆ UWAGĘ NA WAŻNE DEFINICJE!

1. **Akty terroru** – grupowe lub indywidualne nielegalne działanie z użyciem przemocy wymierzone przeciw osobom lub obiektom w celu zastraszenia oraz dezorganizacji życia publicznego (placówek szkolnych, transportu, zakładów pracy itp.).
2. **Bilet – bilet lotniczy, autokarowy, promowy, kolejowy**; imienny dokument podróży wydany na Ubezpieczonego przez zawodowego przewoźnika lub w jego imieniu, z zastrzeżeniem, iż jest to bilet na trasie międzynarodowej (w przypadku biletu lotniczego również na trasie krajowej). Dokument podróży musi zawierać co najmniej cenę, trasę, datę oraz warunki przejazdu.
3. **Choroba przewlekła** – choroba, która była leczona w ciągu 5 lat poprzedzających datę zawarcia umowy ubezpieczenia oraz jest uznana za przewlekłą zgodnie z ogólną wiedzą medyczną.

4. **Dokument ubezpieczenia** – polisa, karta, certyfikat lub inny dokument potwierdzający zawarcie przez strony umowy ubezpieczenia.
5. **Działanie pod wpływem alkoholu** – działanie w stanie, gdy zawartość alkoholu w organizmie jest wyższa niż 0.0‰ stężenia alkoholu we krwi lub gdy zawartość alkoholu jest powyżej 0.0 mg alkoholu na 1 dm³ wydychanego powietrza.
6. **Impreza turystyczna** – co najmniej dwie usługi turystyczne trwające ponad 24 godziny lub obejmujące nocleg, które tworzą jednolity program i objęte są wspólną ceną oraz zostały wykupione u organizatora turystyki, agenta lub pośrednika turystycznego.
7. **Klient** – Ubezpieczający, Ubezpieczony lub Uprawniony z umowy ubezpieczenia, będący osobą fizyczną, która zamierza lub złożyła reklamację.
8. **Konferencja** – spotkanie przedstawicieli danych instytucji lub organizacji w celu omówienia określonych zagadnień zorganizowane przez organizatora konferencji; za cenę konferencji w niniejszych OWU rozumie się sumę ceny uczestnictwa w konferencji oraz ceny noclegu i/lub biletu, których zakup miał związek z uczestnictwem w konferencji.
9. **Kradzież** – działanie wyczerpujące znamiona czynu określonego w art. 278, 279, 280 lub 281 Kodeksu karnego.
10. **Nagle zachorowanie** – powstały w sposób nagły stan chorobowy zagrażający zdrowiu lub życiu, wymagający natychmiastowej pomocy lekarskiej, w związku z którym nastąpiła konieczność poddania się leczeniu.
11. **Nieszczęśliwy wypadek** – nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujący trwałe uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia lub śmierć.
12. **Organizator podróży** – organizator turystyki, agent turystyczny, pośrednik turystyczny, organizator konferencji, przedsiębiorca oferujący możliwość zakupu wyjazdu pakietowego, obiekt hotelarski, podmiot udostępniający internetowy system rezerwacji noclegów oraz inny podmiot mogący zawierać umowy podróży zgodnie z niniejszym OWU, mające siedzibę lub przedstawicielstwo na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz zawodowy przewoźnik.
13. **Osoba bliska** – małżonek, rodzice, rodzeństwo, dzieci, osoba przysposobiona oraz jej małżonek, konkubent i konkubina, dziadkowie, teściowie, zięć i synowa.
14. **Podróż** – impreza turystyczna, wyjazd pakietowy, konferencja, realizacja umowy rezerwacji noclegów lub realizacja biletu.
15. **Publiczne środki transportu** – wszystkie środki komunikacji pasażerskiej kursujące według stałych rozkładów jazdy, na które imienny bilet wystawiony na Ubezpieczonego jednoznacznie wskazuje datę i godzinę miejsca wyjazdu i przyjazdu.
16. **Składka** – należność, jaką Ubezpieczający jest zobowiązany zapłacić SIGNAL IDUNA za udzielenie ochrony ubezpieczeniowej.
17. **Ubezpieczający** – osoba fizyczna, prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej zawierająca umowę ubezpieczenia i zobowiązana do opłacenia składki.
18. **Ubezpieczony** – osoba fizyczna, objęta ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszych OWU.
19. **Umowa rezerwacji noclegów** – potwierdzenie zakupu/rezerwacji miejsc noclegowych, zawarta za pośrednictwem obiektu hotelarskiego lub podmiotu udostępniającego internetowy system rezerwacyjny czy biura podróży, zawierająca co najmniej numer rezerwacji, cenę noclegów, datę pobytu oraz warunki rezerwacji.
20. **Uprawniony** – osoba upoważniona do otrzymania odszkodowania w razie śmierci Ubezpieczonego, wyznaczona przez niego imiennie. W razie niewyznaczenia osoby uprawnionej, odszkodowanie przysługuje ustawowemu spadkobiercom.
21. **Współuczestnik podróży:**
  - a) **przy imprezie turystycznej** – osoby biorące udział w danej imprezie turystycznej, które są wskazane w jednej umowie zawartej z biurem podróży i zakwaterowane w tym samym pokoju;
  - b) **przy wyjeździe pakietowym** – osoby wskazane w tych samych dokumentach rezerwacji poszczególnych usług lub objęte jedną umową ubezpieczenia, z zastrzeżeniem, że wypłata odszkodowania może nastąpić maksymalnie dla 5 Współuczestników podróży wskazanych przez Ubezpieczającego;
  - c) **przy konferencji** – osoby, których udział w konferencji odbywa się w ramach delegacji służbowej oraz które objęte są jedną umową ubezpieczenia;
  - d) **przy rezerwacji noclegów** – osoby wskazane w tej samej umowie rezerwacji noclegów lub gdy nie jest to możliwe – osoby objęte jedną umową ubezpieczenia;
  - e) **przy bilecie** – osoby wskazane na jednym bilecie lub na jednym dokumencie rezerwacji biletu, lub osoby objęte jedną umową ubezpieczenia z zastrzeżeniem, że wypłata odszkodowania może nastąpić maksymalnie dla 5 Współuczestników podróży wskazanych przez Ubezpieczającego.
22. **Wyjazd pakietowy** – co najmniej dwie usługi turystyczne, które w jednoznaczny do udokumentowania sposób zostały połączone przez jednego przedsiębiorcę i nabyte przed rozpoczęciem podróży; za cenę wyjazdu pakietowego w niniejszych OWU rozumie się sumę cen poszczególnych usług turystycznych, których zakup miał związek z jednym wyjazdem.
23. **Zdarzenie losowe** – pożar, deszcz nawalny, powódź, uderzenie pioruna, huragan, trzęsienie ziemi, wybuch, zalanie, grad.

§ 3.

ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na wniosek Ubezpieczającego.
2. Zawarcie umowy ubezpieczenia wymaga wystawienia dokumentu ubezpieczenia oraz opłacenia składki.
3. Zawarcie umowy ubezpieczenia może nastąpić tylko w terminie:
  - a) gdy do rozpoczęcia podróży jest co najmniej 30 dni – w ciągu 7 dni (licząc od dnia następnego) od daty zawarcia umowy podróży (w tym pierwszej usługi turystycznej) lub dokonania pierwszej wpłaty należności za podróż (w zależności od tego, co nastąpiło pierwsze),
  - b) gdy do rozpoczęcia podróży jest mniej niż 30 dni – w dniu zawarcia umowy podróży (w tym pierwszej usługi turystycznej) lub dokonania pierwszej wpłaty należności za podróż (w zależności od tego, co nastąpiło pierwsze).
4. W przypadku ubezpieczenia anulacji rezerwacji noclegów, umowa ubezpieczenia może zostać zawarta, jeśli cena noclegów wynosi co najmniej 100 zł.
5. Umowę ubezpieczenia może zawrzeć na rzecz Ubezpieczonego osoba trzecia (Ubezpieczający).

KIEDY MOŻESZ
KUPIĆ POLISĘ

6. Ubezpieczający zobowiązany jest do doręczenia Ubezpieczonemu OWU przed objęciem Ubezpieczonego ochroną ubezpieczeniową oraz powiadomienia Ubezpieczonego o jego obowiązkach wynikających z umowy ubezpieczenia. OWU przekazywane są Ubezpieczonemu na piśmie lub na innym trwałym nośniku, jeżeli Ubezpieczony wyrazi na to zgodę.

UBEZPIECZAJĄCY MUSI DOSTARCZYĆ OWU WSZYSTKIM UBEZPIECZONYM PRZED ZAWarciEM UMOWY UBEZPIECZENIA

7. Prawa wynikające z umowy ubezpieczenia przysługują osobie, na rzecz której zawarto ubezpieczenie. Ubezpieczony jest obok Ubezpieczającego odpowiedzialny za dotrzymanie obowiązków wynikających z umowy ubezpieczenia.
8. Jeżeli nie uzgodniono inaczej umowa ubezpieczenia musi zawierać co najmniej: imię, nazwisko, datę urodzenia lub pełną nazwę, NIP i adres firmy, przedsiębiorstwa lub instytucji.
9. Ubezpieczony wyraża zgodę na udostępnienie SIGNAL IDUNA przez podmioty udzielające świadczeń zdrowotnych dokumentacji medycznej oraz przez Narodowy Fundusz Zdrowia nazw i adresów świadczeniodawców (a także zwalnia lekarzy w kraju i za granicą z tajemnicy lekarskiej) w celu ustalenia prawa do odszkodowania z zawartej umowy ubezpieczenia i wysokości tego odszkodowania. Zgoda jest ważna pod warunkiem zaistnienia zdarzenia ubezpieczeniowego.

§ 4.

SUMA UBEZPIECZENIA

1. Suma ubezpieczenia wskazana jest w dokumencie ubezpieczenia.
2. W przypadku, gdy cena podróży została opłacona w walucie obcej, sumę ubezpieczenia przelicza się na złote polskie według średniego kursu walut ostatnio ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski przed zawarciem umowy ubezpieczenia.

§ 5.

SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

1. Składka ubezpieczeniowa ustalana jest w zależności od wariantu ubezpieczenia, wersji ubezpieczenia, sumy ubezpieczenia, rozszerzenia ochrony ubezpieczeniowej o dodatkowe ryzyka, stawki składki określonej w tarryfie, obowiązującej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, liczby osób ubezpieczonych.
2. Składka płatna jest jednorazowo w złotych polskich w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, chyba że strony umowy się inaczej.

§ 6.

OKRES UBEZPIECZENIA/ OCHRONY UBEZPIECZENIOWEJ / OKRES ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Umowa ubezpieczenia może być zawarta maksymalnie na okres 2 lat.
2. Okres ubezpieczenia wskazany jest w dokumencie ubezpieczenia.

3. Ochrona ubezpieczeniowa i odpowiedzialność SIGNAL IDUNA, rozpoczyna się z pierwszym dniem okresu ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż:
- a) następnego dnia po dniu zawarcia umowy ubezpieczenia – w przypadku ubezpieczenia rezygnacji z podróży,
- b) z momentem rozpoczęcia imprezy turystycznej, nie wcześniej jednak niż dnia następnego po dniu zawarcia umowy ubezpieczenia – w przypadku ubezpieczenia przerwania imprezy turystycznej.

KIEDY ROZPOCZYNA SIĘ OCHRONA UBEZPIECZENIOWA

4. Ochrona ubezpieczeniowa i odpowiedzialność SIGNAL IDUNA kończy się z upływem okresu ubezpieczenia, nie później jednak niż:
- a) w momencie rozpoczęcia imprezy turystycznej lub konferencji – w przypadku ubezpieczenia rezygnacji z imprezy turystycznej lub udziału w konferencji,
- b) z momentem rozpoczęcia realizacji usługi turystycznej, której data jest najwcześniejsza ze wszystkich usług z pakietu – w przypadku wyjazdu pakietowego,
- c) z końcem dnia poprzedzającego dzień zakończenia imprezy turystycznej – w przypadku ubezpieczenia przerwania imprezy turystycznej,
- d) z momentem przeprowadzenia odprawy biletowo-bagażowej (bilet lotniczy lub promowy) lub z momentem wejścia Ubezpieczonego na pokład autokaru, pociągu – w przypadku ubezpieczenia anulacji biletu,
- e) w momencie zameldowania się w obiekcie hotelarskim – w przypadku ubezpieczenia anulacji rezerwacji noclegów.

KIEDY KOŃCZY SIĘ OCHRONA UBEZPIECZENIOWA

5. Ochrona ubezpieczeniowa i odpowiedzialność SIGNAL IDUNA wygasa z dniem odstąpienia Ubezpieczającego od umowy ubezpieczenia.
6. Przedłużenie okresu ochrony ubezpieczeniowej może nastąpić jedynie przed końcem okresu ubezpieczenia określonego w poprzednim dokumencie ubezpieczenia i wymaga wystawienia nowego dokumentu ubezpieczenia.

ODSTĄPIENIE UMOWY UBEZPIECZENIA

1. Od umowy ubezpieczenia zawartej na okres dłuższy niż 6 miesięcy Ubezpieczający ma prawo odstąpienia w terminie 30 dni (w przypadku przedsiębiorcy – w terminie 7 dni) od daty zawarcia umowy. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy SIGNAL IDUNA nie poinformowało Ubezpieczającego o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający dowiedział się o tym prawie.
2. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłaty składki za okres, w jakim SIGNAL IDUNA udzielało ochrony ubezpieczeniowej.
3. Odstąpienie od umowy w podanym ustawowo terminie nie powoduje potrącenia kosztów manipulacyjnych.
4. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia powinno być dokonane pisemnie.
5. Wysokość należnej do zwrotu składki ustala się w kwocie wyliczonej proporcjonalnie do długości niewykorzystanego okresu ubezpieczenia, przy czym każdy rozpoczęty dzień ubezpieczenia traktuje się jako wykorzystany w pełni.

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA REZYGNACJA Z PODRÓŻY

1. Przedmiotem ubezpieczenia są koszty poniesione przez Ubezpieczonego w związku z rezygnacją z podróży.

2. Za koszty rezygnacji z podróży uważa się opłaty poniesione przez Ubezpieczonego w związku z rezygnacją z podróży przed jej rozpoczęciem przewidziane w pisemnej umowie zawartej przez Ubezpieczonego z organizatorem podróży oraz przedstawione w oświadczeniu o potrąceniach dokonanych przez te podmioty w druku zgłoszenia roszczenia.

**CZYM SĄ KOSZTY
REZYGNACJI
Z PODRÓŻY**

3. W przypadku ubezpieczenia kosztów anulacji rezerwacji noclegów dotyczącego rezerwacji domu, mieszkania wakacyjnego, apartamentu, gdy cena rezerwacji noclegów została ustalona łącznie dla wskazanej liczby osób, ochroną ubezpieczeniową objęte są wyłącznie koszty anulowania całej rezerwacji obiektu hotelarskiego.
4. W przypadku ubezpieczenia rezygnacji z imprezy turystycznej przedmiotem ubezpieczenia są również:

- a) koszty, jakie poniósł Ubezpieczony w związku ze zmianą rezerwacji na pokój jednoosobowy w przypadku, gdy jego Współuczestnik podróży z niej zrezygnował z powodów wymienionych w § 10; zgłoszenie roszczenia z tego tytułu może nastąpić dopiero po powrocie Ubezpieczonego z imprezy turystycznej, z zastrzeżeniem, że zwrot poniesionych kosztów nie może wynieść więcej niż 1.000 zł,
- b) koszty transportu lotniczego w klasie ekonomicznej poniesione przez Ubezpieczonego w związku z koniecznością samodzielnego dotarcia na miejsce imprezy turystycznej, które spowodowane było opóźnieniem o więcej niż 3 godziny publicznego środka transportu, którym Ubezpieczony dojeżdżał we wskazane w umowie miejsce rozpoczęcia imprezy turystycznej i tym samym nie mógł skorzystać z transportu przewidzianego w tej umowie; z zastrzeżeniem, że zwrot poniesionych kosztów nie może wynieść więcej niż 1.000 zł.

**CO DODATKOWO OBEJMUJE
UBEZPIECZENIE REZYGNACJI
Z IMPREZY TURYSTYCZNEJ**

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA PRZERWANIE IMPREZY TURYSTYCZNEJ

1. Przedmiotem ubezpieczenia są niewykorzystane świadczenia podróże Ubezpieczonego związane z koniecznością przerwania imprezy turystycznej i wcześniejszego z niej powrotu.
2. Za niewykorzystane świadczenia podróże uważa się niewykorzystaną część świadczeń przewidzianych w umowie z biurem podróży określoną w procentach ceny imprezy turystycznej.
3. SIGNAL IDUNA zwraca dodatkowe koszty transportu powrotnego odpowiadającego standardowi usług transportowych przewidzianych w umowie z biurem podróży. Koszty transportu są zwracane tylko w przypadku, gdy umowa z biurem podróży obejmuje transport w obie strony i gdy nie istnieje możliwość wykorzystania zaplanowanego wcześniej transportu powrotnego.

**CZYM SĄ KOSZTY
PRZERWANIA
IMPREZY**

ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. SIGNAL IDUNA zwraca opłaty poniesione przez Ubezpieczonego w związku z rezygnacją z podróży lub przerwaniem uczestnictwa w imprezie turystycznej, jedynie gdy wynika to z następujących powodów zaistniałych w trakcie trwania ochrony ubezpieczeniowej i odpowiedzialności SIGNAL IDUNA oraz uniemożliwia realizację podróży:
  - a) nieszczęśliwy wypadek Ubezpieczonego, Współuczestnika podróży lub osób im bliskich,
  - b) nagłe zachorowanie Ubezpieczonego, Współuczestnika podróży lub osób im bliskich,
  - c) śmierć Ubezpieczonego, Współuczestnika podróży lub osób im bliskich,
  - d) powikłania ciąży (w tym przedwczesny poród) powstałe do 32 tygodnia ciąży u Ubezpieczonej, Współuczestniczki podróży lub osób im bliskich, jeśli w momencie zawarcia umowy ubezpieczenia powikłania ciąży nie występowały,
  - e) szkoda w mieniu Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży, powstała w wyniku zdarzenia losowego lub będąca następstwem przestępstwa, powodująca konieczność wykonania czynności prawnych i administracyjnych, przy których niezbędna jest obecność Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży,
  - f) szkoda w mieniu pracodawcy Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży powstała w wyniku zdarzenia losowego lub będąca następstwem przestępstwa, która wystąpiła maksymalnie 7 dni przed zakończeniem okresu ubezpieczenia, powodująca konieczność wykonania czynności prawnych i administracyjnych, przy których niezbędna jest obecność Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży, jeśli Ubezpieczony lub Współuczestnik podróży wchodzi w skład organu zarządzającego swojego pracodawcy,
  - g) kradzież samochodu będącego własnością Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży, powodująca konieczność wykonania czynności prawnych i administracyjnych, przy których niezbędna jest obecność Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży w ich miejscu stałego zamieszkania,
  - h) kradzież dokumentów niezbędnych w podróży (dowodu osobistego, paszportu, wizy) Ubezpieczonemu lub Współuczestnikowi podróży, pod warunkiem, że kradzież dokumentów nastąpiła maksymalnie 30 dni przed

**JAKIE POWODY
REZYGNACJI
UBEZPIECZAMY**

- datą rozpoczęcia podróży i została zgłoszona odpowiednim władzom,
- i) wypadek komunikacyjny udokumentowany przez policję, któremu uległ Ubezpieczony lub Współuczestnik podróży,
  - j) wypowiedzenie Ubezpieczonemu lub Współuczestnikowi podróży przez pracodawcę umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony; SIGNAL IDUNA nie ponosi odpowiedzialności w przypadku rozwiązania takiej umowy o pracę z winy Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży,
  - k) wyznaczenie daty rozpoczęcia pracy Ubezpieczonemu lub Współuczestnikowi podróży przez pracodawcę w okresie trwania podróży, o ile w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia Ubezpieczony lub Współuczestnik podróży był zarejestrowany w Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna,
  - l) otrzymanie przez Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży wezwania do stawiennictwa w sądzie w okresie trwania podróży, jeśli obecność Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży jest obowiązkiem,
  - m) otrzymanie przez Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży wezwania z sądu na pierwszą rozprawę rozwodową lub separacyjną, jeśli termin rozprawy wypada w okresie trwania podróży,
  - n) rozpoczęcie procedury pobierania krwiotwórczych komórek (szpiku kostnego) do transplantacji, w której uczestniczą Ubezpieczony lub Współuczestnik podróży,
  - o) wystąpienie u Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży reakcji alergicznej na szczepienia, które przez Międzynarodowe Przepisy Zdrowotne uznane zostały za obowiązkowe lub zalecane w przypadku podróży do kraju, który jest celem ich podróży,
  - p) otrzymanie pisemnej informacji z Narodowego Funduszu Zdrowia przez Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży z wyznaczeniem terminu leczenia uzdrowskiego lub rehabilitacji uzdrowskiej, które ma się rozpocząć w trakcie trwania podróży,
  - q) otrzymanie propozycji adopcji dziecka przez Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży, którzy biorą udział w procedurze adopcji dziecka,
  - r) wyznaczenie Ubezpieczonemu lub Współuczestnikowi podróży daty egzaminu poprawkowego w szkole wyższej lub na uczelni wyższej, którego niezaliczenie spowoduje usunięcie z listy studentów, pod warunkiem, że data egzaminu poprawkowego przypadnie na termin trwania podróży,
  - s) otrzymanie przez Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży nieoczekiwane wezwania do rozpoczęcia służby wojskowej w czasie trwania podróży,
  - t) otrzymanie przez Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży powołania do rozgrywek sportowych o randze międzynarodowej, które odbywają się w trakcie trwania podróży,
  - u) kwalifikacja Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży do olimpiady międzyszkolnej organizowanej przez Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz odbywającej się w czasie podróży.

§ 11.

OGRANICZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Z odpowiedzialności SIGNAL IDUNA wyłączone są rezygnacja z podróży oraz przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej z przyczyn wymienionych w § 10 dotyczące Ubezpieczonego, Współuczestnika podróży bądź osób im bliskich, jeśli powstały w wyniku:

**TEGO NIE
UBEZPIECZAMY**

- a) zdarzeń nie mających charakteru losowego,
- b) następstw choroby przewlekłej, chyba że ochrona ubezpieczeniowa

- została rozszerzona o to ryzyko przy zawieraniu umowy ubezpieczenia. Powyższe ograniczenie odpowiedzialności SIGNAL IDUNA nie znajduje zastosowania, gdy przyczyną rezygnacji z podróży jest zgon Ubezpieczonego, Współuczestnika podróży lub osób im bliskich,
- c) zaburzeń psychicznych, depresji, wad wrodzonych,
  - d) wypadków spowodowanych umyślnie, samookaleczenia, usiłowania albo popełnienia samobójstwa lub przestępstwa,
  - e) zdarzeń związanych bezpośrednio z działaniem pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających,
  - f) wypadków komunikacyjnych, jeżeli Ubezpieczony, Współuczestnik podróży bądź osoby im bliskie prowadziły pojazd lub inny środek lokomocji bez wymaganych uprawnień lub będąc pod wpływem alkoholu, lub innych środków odurzających,
  - g) działań wojennych, stanu wyjątkowego, stanu wojennego, aktów terrorku, aktów sabotażu oraz udziału w zamieszkach, rozruchach, strajkach, aktach protestacyjnych, blokadach dróg i bójkach;
  - h) istnienia przeciwwskazań lekarskich do odbycia podróży, wskazania do wykonania zabiegu operacyjnego lub poddania się leczeniu w warunkach szpitalnych, o których Ubezpieczony, Współuczestnik podróży bądź osoby im bliskie wiedziały w momencie rezerwacji podróży, a przyczyna rezygnacji z podróży lub przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej miała związek z powyższymi wskazaniami,
  - i) leczenia chorób wenerycznych, chorób wynikających z zakażenia wirusem HIV, epidemii i pandemii,
  - j) niepoddania się szczepieniom lub innym zabiegom prewencyjnym wymagany Międzynarodowymi Przepisami Zdrowotnymi,
  - k) zaistnienia zdarzeń wywołanych przerwaniem ciąży,
  - l) następstw chorób genetycznych i tropikalnych,
  - m) następstw operacji plastycznych i zabiegów kosmetycznych,
  - n) następstw wszelkiego rodzaju szczepień z wyjątkiem § 10 ust. 1 pkt. o,
  - o) anulacji podróży przez organizatora podróży oraz jego upadłości i niedotrzymania zobowiązań,
  - p) odwołania czy zmiany terminu urlopu przez Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży lub nieudzielenia, odwołania czy zmiany terminu ich urlopu przez pracodawcę z wyjątkiem § 10 ust. 1 pkt f.
2. SIGNAL IDUNA nie zwraca dodatkowych kosztów poniesionych przez Ubezpieczonego w związku z ogłoszeniem rezygnacji z podróży nie wliczonych w cenę podróży (np. wizy, telefony, koszty szczepień itp.), z zastrzeżeniem postanowień § 8 ust. 4 oraz § 9 ust. 3.
  3. SIGNAL IDUNA nie ponosi odpowiedzialności w przypadku braku pisemnego poinformowania organizatora podróży o rezygnacji z podróży lub przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej.

§ 12.

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU ZAISTNIENIA ZDARZENIA OBJĘTEGO UBEZPIECZENIEM

**CO ZROBIĆ,
ŻEBY OTRZYMAĆ
ODSZKODOWANIE**

1. W przypadku zaistnienia zdarzenia objętego ubezpieczeniem, Ubezpieczony zobowiązany jest:

- 1) dołożyć wszelkich starań, aby zminimalizować koszty związane z rezygnacją z podróży/przerwaniem uczestnictwa w imprezie turystycznej. W tym celu, niezwłocznie (ale nie później niż w ciągu dwóch dni) od daty zaistnienia zdarzenia wymienionego w § 10, zobowiązany jest poinformować o tym organizatora podróży w formie pisemnej i złożyć u niego wymagane dokumenty zgłoszenia rezygnacji z podróży/przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej,

2) zgłosić roszczenie do SIGNAL IDUNA w ciągu 7 dni od daty zdarzenia lub poinformowania organizatora podróży. Zgłoszenie roszczenia następuje poprzez dostarczenie do SIGNAL IDUNA dokumentów potwierdzających zasadność i wysokość zgłaszanego roszczenia, w tym:

- a) odpowiedni formularz zgłoszenia roszczenia,
  - b) dokument ubezpieczenia,
  - c) umowę uczestnictwa w imprezie turystycznej lub konferencji, umowę rezerwacji poszczególnych usług turystycznych wyjazdu pakietowego, bilet lub fakturę zakupu biletu, umowę rezerwacji noclegów,
  - d) oryginały rachunków i dowodów wniesionych opłat,
  - e) poświadczony przez organizatora podróży oświadczenie o rezygnacji,
  - f) zaświadczenie organizatora podróży o wysokości potrąceń z tytułu rezygnacji z podróży,
  - g) dokumentację medyczną Ubezpieczonego, Współuczestnika podróży bądź osób im bliskich z przeprowadzonego leczenia łącznie z wynikami badań, rozpoznaniem lekarskim (diagnozą) wraz z datą tego rozpoznania, potwierdzającą konieczność rezygnacji z podróży lub przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej (a na wniosek SIGNAL IDUNA także dokumentację dotyczącą przeszłości chorobowej Ubezpieczonego, Współuczestnika podróży bądź osób im bliskich za okres maksymalnie 5 lat poprzedzających datę zawarcia umowy ubezpieczenia),
  - h) inne dokumenty potrzebne do oceny zasadności i wysokości zgłaszanego roszczenia. Wykaz niezbędnych dokumentów znajduje się na stronie internetowej SIGNAL IDUNA oraz na druku zgłoszenia szkody.
- 3) zwolnić inne zakłady ubezpieczeń, urzędy, leczących go lekarzy oraz placówki medyczne z obowiązku zachowania tajemnicy wobec SIGNAL IDUNA, w przypadku gdy jest to niezbędne do ustalenia odpowiedzialności SIGNAL IDUNA,
- 4) w przypadku, gdy jest taka konieczność – poddać się badaniu przez lekarza wyznaczonego przez SIGNAL IDUNA. SIGNAL IDUNA ponosi koszty związane z poddaniem się wyżej opisanemu badaniu, w tym również związane z utratą w tym dniu wynagrodzenia przez Ubezpieczonego.
2. Jeżeli Ubezpieczony z powodu winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie dopełnił któregokolwiek z obowiązków, o których mowa w ust. 1, SIGNAL IDUNA może zmniejszyć odszkodowanie w takim stopniu w jakim naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia ubezpieczeniowego.
3. Po zgłoszeniu szkody w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, SIGNAL IDUNA informuje o tym Ubezpieczonego oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności i wysokości zgłoszonych roszczeń, a także informuje osobę występującą z roszczeniem, na piśmie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności SIGNAL IDUNA lub wysokości odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.
4. Ubezpieczony zobowiązany jest użyć wszelkich dostępnych mu środków w celu zmniejszenia szkody oraz niedopuszczenia do jej zwiększenia. Zobowiązany jest on również umożliwić SIGNAL IDUNA dokonanie czynności niezbędnych w celu ustalenia okoliczności powstania szkody, zasadności i wysokości roszczenia.
5. Ubezpieczony jest zobowiązany do powiadomienia SIGNAL IDUNA, że posiada inny dokument ubezpieczenia niż ten wystawiony przez SIGNAL IDUNA, o takim samym zakresie ryzyka.

§ 13.

USTALENIE I WYPŁATA ODSZKODOWANIA

1. Ustalenie zasadności i wysokości roszczenia następuje na podstawie dowodów przedłożonych przez Ubezpieczonego lub Uprawnionego. SIGNAL IDUNA ma prawo do ich weryfikacji u organizatora podróży lub u innych podmiotów oraz do zasięgnięcia opinii specjalistów.
2. Odszkodowanie wypłacane jest w złotych polskich.

§ 14.

TERMIN WYPŁATY ODSZKODOWANIA

1. SIGNAL IDUNA wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od daty zgłoszenia roszczenia.
2. Gdyby wyjaśnienie okoliczności niezbędnych do ustalenia zasadności i wysokości roszczenia okazało się niemożliwe w powyższym terminie, odszkodowanie jest wypłacane w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania, przez którą rozumie się udokumentowaną i nie pozostawiającą wątpliwości część odszkodowania, SIGNAL IDUNA obowiązane jest wypłacić w terminie określonym w ust. 1.
3. SIGNAL IDUNA powiadamia na piśmie Ubezpieczonego/Uprawnionego o wysokości przyznanego odszkodowania.
4. Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określone w roszczeniu SIGNAL IDUNA informuje o tym Ubezpieczonego/Uprawnionego na piśmie, wskazując na okoliczności i podstawę prawną uzasadniającą odmowę lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania.

KIEDY OTRZYMASZ ODSZKODOWANIE

§ 15.

SPOSÓB ROZPATRYWANIA REKLAMACJI, SĄD WŁAŚCIWY DO ROZSTRZYGANIA SPORÓW

1. Klient może składać skargi, zażalenia i reklamacje zawierające zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez SIGNAL IDUNA (zwane dalej łącznie „reklamacjami”).
2. Reklamacje można zgłaszać w następujących miejscach i formie:
  - a) pisemnie na adres: SIGNAL IDUNA Polska TU S.A., ul. Przykoppowa 31, 01-208 Warszawa,
  - b) faksem na numer: 22 50 56 101,
  - c) pocztą elektroniczną: reklamacje@signal-iduna.pl,
  - d) telefonicznie pod numerem 0 801 120 120 lub 22 50 56 506,
  - e) osobiście w siedzibie SIGNAL IDUNA (adres jak wyżej) lub Regionalnym Centrum Obsługi Ubezpieczeń (dane kontaktowe Regionalnych Centrów Obsługi Ubezpieczeń SIGNAL IDUNA podane są na stronie internetowej i na bieżąco aktualizowane).
3. Reklamacja powinna zawierać dane kontaktowe Klienta umożliwiające identyfikację i kontakt w celu udzielenia odpowiedzi (imię i nazwisko, adres, numer umowy ubezpieczenia, której reklamacja dotyczy lub numer sprawy dotyczącej roszczenia, nadany wcześniej przez SIGNAL IDUNA).

W JAKI SPOSÓB MOŻESZ ZŁOŻYĆ REKLAMACJĘ

4. SIGNAL IDUNA rozpatruje reklamację i udziela na nią odpowiedzi niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania, chyba że mają miejsce szczególnie skomplikowane okoliczności, uniemożliwiające rozpatrzenie reklamacji i udzielenia odpowiedzi w tym terminie. W takiej sytuacji SIGNAL IDUNA poinformuje Klienta, o przyczynach opóźnienia oraz okolicznościach, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy oraz określi przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji. W przypadku niedotrzymania powyższych terminów rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, reklamację uważa się za rozpatrzoną zgodnie z wolą Klienta.
5. Odpowiedź na reklamację jest udzielana w formie papierowej, a na wniosek Klienta – może być również dostarczona pocztą elektroniczną.
6. Klient może też składać skargi i zażalenia na działalność SIGNAL IDUNA do Komisji Nadzoru Finansowego, Rzecznika Finansowego, miejskiego lub powiatowego Rzecznika Konsumentów oraz innych organów zajmujących się ochroną klientów podmiotów rynku finansowego.
7. Podmiotem uprawnionym do prowadzenia postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich jest Rzecznik Finansowy (<https://rf.gov.pl/>).
8. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sądem właściwym dla miejsca zamieszkania lub siedziby Klienta.
9. SIGNAL IDUNA podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

§ 16.

ROSZCZENIA REGRESOWE

1. Z dniem wypłaty odszkodowania, roszczenie Ubezpiezonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę do wysokości wypłaconego odszkodowania, przechodzi z mocy prawa na SIGNAL IDUNA.
2. Jeżeli SIGNAL IDUNA pokryła tylko część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia roszczeń przed roszczeniami SIGNAL IDUNA.
3. Nie przechodzi na SIGNAL IDUNA roszczenie Ubezpiezonego przeciw osobom, z którymi Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.
4. Jeżeli Ubezpieczony, bez zgody SIGNAL IDUNA, zrzekł się roszczenia przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę lub je ograniczył, SIGNAL IDUNA może odmówić wypłaty odszkodowania lub je odpowiednio zmniejszyć w takim stopniu, w jakim SIGNAL IDUNA nie może dochodzić roszczeń regresowych wobec osoby trzeciej.
5. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostaje ujawnione po wypłacie odszkodowania, SIGNAL IDUNA może żądać od Ubezpiezonego zwrotu odszkodowania w takiej części, w jakiej SIGNAL IDUNA nie może dochodzić roszczeń regresowych od osoby trzeciej.

§ 17.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. SIGNAL IDUNA udostępni OWU na swojej stronie internetowej oraz w swoim siedzibie nieodpłatnie w formie umożliwiającej ich pozyskanie, odtwarzanie i utrwalanie.
2. Wszelkie zawiadomienia i zaświadczenia SIGNAL IDUNA, Ubezpiezonego, Ubezpieczającego i Uprawnionego powinny być składane na piśmie pod rygorem nieważności, za pokwitowaniem lub przesyłane listem poleconym, chyba że postanowienia OWU lub umowy ubezpieczenia dopuszczają inną formę.
3. Ubezpieczony, Ubezpieczający lub Uprawniony jako osoba zgłaszająca roszczenie ma obowiązek poinformować SIGNAL IDUNA o zmianie adresu.
4. W sprawach nieuregulowanych w niniejszych OWU mają zastosowanie przepisy Kodeksu Cywilnego oraz inne przepisy prawa polskiego.
5. Niniejsze OWU zostały zatwierdzone uchwałą Nr 48/Z/2018 Zarządu SIGNAL IDUNA Polska TU S.A. z dnia 30 sierpnia 2018 r. i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia, zawieranych na podstawie niniejszych OWU od dnia 2 listopada 2018 r.

Prezes Zarządu

Jürgen Reimann

Wiceprezes Zarządu

Agnieszka Kielbasińska

SIGNAL IDUNA Polska
Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

ul. Przyokopowa 31, 01-208 Warszawa
infolinia 22 505 65 08
www.signal-iduna.pl

Rzecznik Finansowy – www.rf.gov.pl

Aneks nr 1
do Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Koszty Imprezy Turystycznej Bezpieczne Rezerwacje
zatwierdzonych uchwałą nr 48/Z/2018 Zarządu SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.
z dnia 30.08.2018 r.

W Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Koszty Imprezy Turystycznej Bezpieczne Rezerwacje zatwierdzonych uchwałą nr 48/Z/2018 Zarządu SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z dnia 30.08.2018 r. (zwanych dalej OWU) wprowadza się następujące zmiany:

I.

1) § 12. ust. 1 otrzymuje brzmienie:

§ 12.

**POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU ZAISTNIENIA ZDARZENIA
OBJĘTEGO UBEZPIECZENIEM**

1. W przypadku zaistnienia zdarzenia objętego ubezpieczeniem, Ubezpieczony zobowiązany jest:
  - 1) dołożyć wszelkich starań, aby zminimalizować koszty związane z rezygnacją z podróży/przerwaniem uczestnictwa w imprezie turystycznej. W tym celu, niezwłocznie (ale nie później niż w ciągu dwóch dni) od daty zaistnienia zdarzenia wymienionego w § 10, zobowiązany jest poinformować o tym organizatora podróży w formie pisemnej i złożyć u niego wymagane dokumenty zgłoszenia rezygnacji z podróży/przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej,
  - 2) zgłosić roszczenie do SIGNAL IDUNA w ciągu 7 dni od daty zdarzenia lub poinformowania organizatora podróży. Zgłoszenie roszczenia następuje poprzez dostarczenie do SIGNAL IDUNA dokumentów potwierdzających zasadność i wysokość zgłaszanego roszczenia, w tym:
    - a) odpowiedni formularz zgłoszenia roszczenia,
    - b) dokument ubezpieczenia,
    - c) umowę uczestnictwa w imprezie turystycznej lub konferencji, umowę rezerwacji poszczególnych usług turystycznych wyjazdu pakietowego, bilet lub fakturę zakupu biletu, umowę rezerwacji noclegów,
    - d) rachunków i dowodów poniesionych kosztów,
    - e) poświadczony przez organizatora podróży oświadczenie o rezygnacji,
    - f) zaświadczenie organizatora podróży o wysokości potrąceń z tytułu rezygnacji z podróży,
    - g) dokumentację medyczną Ubezpieczonego, Współuczestnika podróży bądź osób im bliskich z przeprowadzonego leczenia łącznie z wynikami badań, rozpoznaniem lekarskim (diagnozą) wraz z datą tego rozpoznania, potwierdzającą konieczność rezygnacji z podróży lub przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej (a na wniosek SIGNAL IDUNA także dokumentację dotyczącą przeszłości chorobowej Ubezpieczonego, Współuczestnika podróży bądź osób im bliskich za okres maksymalnie 5 lat poprzedzających datę zawarcia umowy ubezpieczenia),
    - h) inne dokumenty potrzebne do oceny zasadności i wysokości zgłaszanego roszczenia (wykaz niezbędnych dokumentów znajduje się na stronie internetowej SIGNAL IDUNA oraz na druku zgłoszenia szkody),
    - i) rachunki i dowody poniesionych kosztów mogą być dostarczone do SIGNAL IDUNA w oryginale lub jako kopie - w razie wątpliwości, SIGNAL IDUNA ma prawo wymagać oryginałów dokumentów.
  - 3) zwolnić inne zakłady ubezpieczeń, urzędy, leczących go lekarzy oraz placówki medyczne z obowiązku zachowania tajemnicy wobec SIGNAL IDUNA, w przypadku gdy jest to niezbędne do ustalenia odpowiedzialności SIGNAL IDUNA,
  - 4) w przypadku, gdy jest taka konieczność – poddać się badaniu przez lekarza wyznaczonego przez SIGNAL IDUNA. SIGNAL IDUNA ponosi koszty związane z poddaniem się wyżej opisanemu badaniu, w tym również związane z utratą w tym dniu wynagrodzenia przez Ubezpieczonego.

2) § 15. otrzymuje brzmienie:

§ 15.

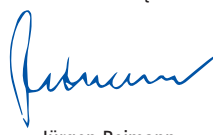
**SPOSÓB ROZPATRYWANIA REKLAMACJI,
SĄD WŁAŚCIWY DO ROZSTRZYGANIA SPORÓW**

1. Klient może składać skargi, zażalenia i reklamacje zawierające zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez SIGNAL IDUNA (zwane dalej łącznie „reklamacjami”).
2. Reklamacje można zgłaszać w następujących miejscach i formie:
  - a) pisemnie na adres: SIGNAL IDUNA Polska TU S.A., ul. Przyokopowa 31, 01-208 Warszawa,
  - b) faksem na numer: 22 505 61 01,
  - c) pocztą elektroniczną: reklamacje@signal-iduna.pl,
  - d) telefonicznie pod numerem 0 801 120 120 lub 22 505 65 06,
  - e) osobiście w siedzibie SIGNAL IDUNA (adres jak wyżej) lub Regionalnym Centrum Obsługi Ubezpieczeń (których dane kontaktowe podane są na stronie internetowej i na bieżąco aktualizowane).
3. Reklamacja powinna zawierać dane kontaktowe klienta umożliwiające identyfikację i kontakt w celu udzielenia odpowiedzi (imię i nazwisko, NIP, nazwę firmy, adres i numer umowy ubezpieczenia, której reklamacja dotyczy lub numer sprawy dotyczącej roszczenia nadany wcześniej przez SIGNAL IDUNA).
4. SIGNAL IDUNA rozpatruje reklamację i udziela na nią odpowiedzi niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania, chyba że mają miejsce szczególnie skomplikowane okoliczności, uniemożliwiające rozpatrzenie reklamacji i udzielenia odpowiedzi w tym terminie. W takiej sytuacji SIGNAL IDUNA informuje klienta o przyczynach opóźnienia oraz okolicznościach, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy oraz określi przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji. W przypadku niedotrzymania powyższych terminów rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, reklamację uważa się za rozpatrzoną zgodnie z wolą klienta.
5. Odpowiedź na reklamację jest udzielana w formie papierowej, a na wniosek klienta może być również dostarczona pocztą elektroniczną.
6. Klient może też składać skargi i zażalenia na działalność SIGNAL IDUNA do Komisji Nadzoru Finansowego, Rzecznika Finansowego, miejskiego lub powiatowego Rzecznika Konsumentów oraz innych organów zajmujących się ochroną klientów podmiotów rynku finansowego.
7. Podmiotem uprawnionym do prowadzenia postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich jest Rzecznik Finansowy (rf.gov.pl/).
8. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sądem właściwym dla miejsca zamieszkania lub siedziby klienta.
9. SIGNAL IDUNA podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

II.

- 1) Pozostałe postanowienia OWU nie ulegają zmianie.
- 2) Niniejszy Aneks nr 1 został zatwierdzony uchwałą nr 19/Z/2020 Zarządu SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z dnia 16.04.2020 r. i wchodzi w życie z dniem zatwierdzenia uchwały.

Prezes Zarządu

Jürgen Reimann

Wiceprezes Zarządu

Agnieszka Kielbasińska

Rozszerzenia ochrony ubezpieczeniowej w ubezpieczeniu Koszty Imprezy Turystycznej Bezpieczne Rezerwacje dostępne **po opłaceniu dodatkowej składki**:

- Klauzula nr 1 Terroryzm – zwyżka AT
- Klauzula nr 2 COVID19 – zwyżka CV
- Klauzula nr 3 COVID-19 + kwarantanna – zwyżka CQ

KLAUZULA nr 1 Terroryzm

Na mocy niniejszej klauzuli do przedmiotu i zakresu ubezpieczenia przy ubezpieczeniu rezygnacji z imprezy turystycznej włączone są koszty rezygnacji wynikające z powodu aktu terroru, o ile spełnia on łącznie poniższe warunki:

- a) doszło do niego na terytorium Europy (z wyłączeniem Turcji) w trakcie trwania ochrony ubezpieczeniowej i odpowiedzialności SIGNAL IDUNA, ale maksymalnie 30 dni przed podróżą,
- b) został potwierdzony przez środki masowego przekazu,
- c) w jego wyniku zginęło co najmniej 7 osób,
- d) cel podróży Ubezpieczonego znajduje się w odległości nie większej niż 90 km od miejsca, w którym miał miejsce.

Powyższa klauzula została wprowadzona zgodnie z §1 ust. 3 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia KOSZTÓW IMPREZY TURYSTYCZNEJ Bezpieczne Rezerwacje zatwierdzonych uchwałą nr 48/Z/2018 Zarządu SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z dnia 30.08.2018 r. zmienionych aneksem nr 1 z dnia 16.04.2020 r.

KLAUZULA nr 2 COVID19

Na mocy niniejszej klauzuli do przedmiotu i zakresu ubezpieczenia przy ubezpieczeniu rezygnacji z podróży (RG, RGF, RGH) lub przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej (RGS) włączone są koszty rezygnacji wynikające z powodu: - Epidemii Choroby Zakaźnej (1) Sars-Cov-1 lub Sars-Cov-2 z ich mutacjami, - Pandemii (2) Sars-Cov-1 lub Sars-Cov-2 z ich mutacjami, w sytuacji **nagłego zachorowania Ubezpieczonego, Współuczestnika podróży** potwierdzonego diagnozą medyczną.

Dodatkowo w przypadku rezygnacji z imprezy turystycznej, wyjazdu pakietowego, udziału w konferencji – jeśli obejmują one także przelot (RG) oraz anulacji biletu lotniczego (RGF) włączone są koszty rezygnacji **wynikające z powodu odmowy wpuszczenia na pokład samolotu Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży** z powodu wystąpienia temperatury równej lub wyższej niż 38 stopni Celsjusza oraz objawów infekcji wskazujących na zakażenie Sars-Cov-1 lub Sars-Cov-2 z ich mutacjami. Warunkiem ubiegania się o zwrot kosztów jest przedłożenie wraz z formularzem zgłoszenia roszczenia oświadczenia wystawionego przez Służby Medyczne Lotniska.

- 1) **Epidemia Choroby Zakaźnej** – wystąpienie na danym obszarze zakażeń lub zachorowań na chorobę zakaźną w liczbie wyraźnie większej niż we wcześniejszym okresie albo wystąpienie zakażeń lub chorób zakaźnych

dotychczas niewystępujących. Epidemia choroby zakaźnej jest ogłaszana w środkach masowego przekazu, w formie zaleceń, ostrzeżeń lub komunikatów przez władze państwowe kraju docelowego podróży lub Ministerstwo Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej lub Główny Inspektorat Sanitarny lub Światową Organizację Zdrowia lub inne organy krajowe lub międzynarodowe

- 2) **Pandemia** – epidemia choroby zakaźnej występująca na obszarze części kontynentu, kilku kontynentów lub całego świata; Pandemii ogłasza Światowa Organizacja Zdrowia.

Powyższa klauzula została wprowadzona zgodnie z §1 ust. 3 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia KOSZTÓW IMPREZY TURYSTYCZNEJ Bezpieczne Rezerwacje zatwierdzonych uchwałą nr 48/Z/2018 Zarządu SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z dnia 30.08.2018 r. zmienionych aneksem nr 1 z dnia 16.04.2020 r.

KLAUZULA nr 3 COVID-19 + kwarantanna (kod CQ)

Na mocy niniejszej klauzuli za opłatą dodatkowej składki do przedmiotu i zakresu ubezpieczenia przy ubezpieczeniu rezygnacji z podróży (kod: RG, RGF, RGH) lub przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej (kod RGS) włączone są koszty rezygnacji wynikające z powodu:

- **Epidemii choroby zakaźnej** Sars-Cov-1 lub Sars-Cov-2 z ich mutacjami,
  - **Pandemii** Sars-Cov-1 lub Sars-Cov-2 z ich mutacjami,
- w sytuacji:

- 1) **Nagłego zachorowania** Ubezpieczonego, Współuczestnika podróży, Dzieci Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży potwierdzonego diagnozą medyczną,
- 2) **śmierci** Ubezpieczonego, Współuczestnika podróży lub Osób im bliskich,
- 3) **Obowiązkowej kwarantanny** Ubezpieczonego, Współuczestnika podróży, Dzieci Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży, która nie zakończy się do dnia rozpoczęcia imprezy turystycznej, wyjazdu pakietowego, konferencji, realizacji biletu lub realizacji umowy rezerwacji noclegów (kod RG, RGF, RGH) lub uniemożliwi skorzystanie z części zakupionych świadczeń podróży w ramach realizacji biletu lub w razie przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej (kod RGF, RGS),
- 4) **Izolacji** Ubezpieczonego, Współuczestnika podróży, Dzieci Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży, która nie zakończy się do dnia rozpoczęcia imprezy turystycznej, wyjazdu pakietowego, konferencji, realizacji biletu lub realizacji umowy rezerwacji noclegów (kod RG, RGF, RGH) lub uniemożliwi skorzystanie z części zakupionych świadczeń podróży w ramach realizacji biletu lub w razie przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej (kod RGF, RGS),
- 5) **odmowy wpuszczenia na pokład samolotu** Ubezpieczonego, Współuczestnika podróży, Dzieci Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży, w przypadku rezygnacji z imprezy turystycznej, wyjazdu pakietowego lub konferencji - jeśli obejmują one także przelot (kod RG) lub anulacji biletu lotniczego (kod RGF) z powodu wystąpienia temperatury równej lub wyższej niż 38 stopni Celsjusza oraz objawów infekcji wskazujących na zakażenie Sars-Cov-1 lub Sars-Cov-2 z ich mutacjami. Warunkiem ubiegania się o zwrot kosztów jest przedłożenie wraz z formularzem zgłoszenia roszczenia oświadczenia wystawionego przez lekarza służb medycznych lotniska.

Definicje:

- 1) **Epidemia choroby zakaźnej** – wystąpienie na danym obszarze zakażeń lub zachorowań na chorobę zakaźną w liczbie wyraźnie większej niż we wcześniejszym okresie albo wystąpienie zakażeń lub chorób zakaźnych dotychczas niewystępujących. Epidemia choroby zakaźnej jest ogłaszana w środkach masowego przekazu, w formie zaleceń, ostrzeżeń lub komunikatów przez władze państwowe kraju docelowego podróży lub Ministerstwo Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej lub Główny Inspektorat Sanitarny lub Światową Organizację Zdrowia lub inne organy krajowe lub międzynarodowe.
- 2) **Pandemia** – Epidemia choroby zakaźnej występująca na obszarze części kontynentu, kilku kontynentów lub całego świata; Pandemię ogłasza Światowa Organizacja Zdrowia.
- 3) **Obowiązkowa kwarantanna** – odosobnienie osoby zdrowej, która była narażona na zakażenie Sars-Cov-1 lub Sars-Cov-2 z ich mutacjami, w celu zapobieżenia szerzeniu się choroby. Za kwarantannę nie uważa się obowiązkowej kwarantanny nakładanej przez władze lokalne na podróżnych przekraczających granicę kraju docelowego podróży, krajów tranzytowych na trasie podróży lub podróżnych powracających do kraju zamieszkania. Kwarantanna jest potwierdzana skierowaniem wydanym przez odpowiednie służby.
- 4) **Izolacja** - odosobnienie pacjenta z dodatnim wynikiem badania w kierunku Sars-Cov-1 lub Sars-Cov-2 z ich mutacjami (również w warunkach domowych), który po zbadaniu przez lekarza nie wymaga hospitalizacji ze względu na stan zdrowia. Izolacja jest potwierdzana skierowaniem wydanym przez odpowiednie służby.
- 5) **Dzieci** – osoby (również przysposobione), które w dniu rozpoczęcia imprezy turystycznej nie ukończyły 18 roku życia, wskazane w jednej umowie z biurem podróży i zakwaterowane razem z rodzicami lub w oddzielnym pokoju.

Powyższa klauzula została wprowadzona zgodnie z §1 ust. 3 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia KOSZTÓW IMPREZY TURYSTYCZNEJ Bezpieczne Rezerwacje zatwierdzonych uchwałą nr 48/Z/2018 Zarządu SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z dnia 30.08.2018 r. zmienionych aneksem nr 1 z dnia 16.04.2020 r..

**Uchwała Nr 63/Z/2021
Zarządu
SIGNAL IDUNA Polska
Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.
z dnia 29 września 2021 roku**

**w sprawie erraty
do Warunków Ubezpieczeń
(podjęta w trybie obiegowym)**

§ 1

Niniejszym Zarząd postanawia zatwierdzić erratę zmieniającą każdorazowo użyty adres Spółki

z:

**ul. Przykopowa 31
01-208 Warszawa**

na:

**ul. Siedmiogrodzka 9
01-204 Warszawa**

**obowiązujący
od dnia 1 października 2021 r.**

w następujących Warunkach Ubezpieczeń:

- Ogólne Warunki Ubezpieczenia Zdrowotnego SIGNAL IDUNA, zatwierdzone uchwałą Zarządu nr 23/Z/2016 z dnia 21.04.2016 r.;
- Ogólne Warunki Grupowego Ubezpieczenia Zdrowotnego SIGNAL IDUNA, zatwierdzone uchwałą Zarządu nr 5/Z/2020 z dnia 31.01.2020 r.;
- Ogólne Warunki Ubezpieczenia Zdrowotnego SIGNAL IDUNA Moja Pełnia Zdrowia, zatwierdzone uchwałą Zarządu nr 2/Z/2021 z dnia 21.01.2021r.;
- Ogólne Warunki Ubezpieczenia Bezpieczne Podróże 2018 zatwierdzone uchwałą Zarządu nr 4/Z/2018 z dnia 31.01.2018 r. z późniejszymi zmianami;
- Ogólne Warunki Ubezpieczenia Bezpieczne Podróże 2021 zatwierdzone uchwałą Zarządu nr 42/Z/2021 z dnia 19.07.2021 r.;
- Ogólne Warunki Ubezpieczenia Koszty Imprezy Turystycznej Bezpieczne Rezerwacje 2018 zatwierdzone uchwałą Zarządu nr 48/Z/2018 z dnia 30.08.2018r., z późniejszą zmianą;
- Ogólne Warunki Ubezpieczenia Następstw Nieszczęśliwych Wypadków na terenie Rzeczypospolitej Polskiej zatwierdzone uchwałą Zarządu nr 6/Z/2015 z dnia 16.02.2015r., z późniejszymi zmianami;
- Szczególne Warunki Ubezpieczenia do kart SIGNAL IDUNA CARD WORLD, WORLD SPORT, WORLD SPORT PLUS 2019 zatwierdzone uchwałą Zarządu nr 41/Z/2019 z dnia 24.05.2019 r., z późniejszymi zmianami;
- Ogólne Warunki Ubezpieczenia SUPERVIA – SAFE 2018 zatwierdzone uchwałą Zarządu nr 61/Z/2017 z dnia 20.12.2017 r., z późniejszą zmianą;

- Ogólne Warunki Ubezpieczenia OKULARÓW I SOCZEWEK OKULAROWYCH 2021 zatwierdzone uchwałą Zarządu nr 54/Z/2021 z dnia 10.09.2021 r.;
- Ogólne Warunki Ubezpieczenia OD NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW DZIECI I MŁODZIEŻY SZKOLNEJ zatwierdzone uchwałą Zarządu nr 26/Z/2021 z dnia 20.05.2021r.;
- Ogólne Warunki Ubezpieczenia OD NASTĘPSTW CHOROBY NOWOTWOROWEJ „Dla Niej i Dla Niego” zatwierdzone uchwałą Zarządu nr 7/Z/2021 z dnia 25.02.2021 r.;
- Ogólne Warunki Ubezpieczenia Następstw Nieszczęśliwych Wypadków dla Klienta Grupowego zatwierdzone uchwałą Zarządu nr 72/Z/2015 z dnia 15.12.2015 r.;
- Ogólne Warunki Ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej dla Przedsiębiorców zatwierdzone uchwałą Zarządu nr 91/Z/2015 z dnia 28.12.2015r.

§ 2

Uchwała została podjęta jednogłośnie.

Jacek Smolarek

Jürgen Reimann

Agnieszka Kielbasińska

Adam Malinowski

Warszawa, 29.09.2021 r.